02/05/2022

Ο εορτασμός της Κυριακής του Θωμά στο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων

Πατριαρχεία / Πατριαρχείο Ιεροσολύμων

Η Κυριακή 1η Μαΐου 2022 εορτάσθηκε στο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων ως Δευτέρα Κυριακή μετά το Πάσχα και ως Κυριακή του Θωμά. Της πανήγυρης στην Κανά προεξήρξε ο Πατριάρχης Ιεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, συλλειτουργούντων του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Ναζαρέτ κ. Κυριακού και του Σεβασμιωτάτου Αρχιεπισκόπου Κωνσταντίνης κ. Αριστάρχου και του Γέροντος Καμαράση Αρχιμανδρίτου π. Νεκταρίου, Αγιοταφιτών Ιεροδιακόνων και Αραβοφώνων Ιερέων της περιοχής της Γαλιλαίας.

Κατά την Κυριακή αυτή η Εκκλησία αναμιμνήσκεται το γεγονός ότι ο Θωμάς ζήτησε να αγγίξει τις πληγές από τα καρφιά για να πιστέψει την Ανάσταση του

Κυρίου: Κατά την Κυριακήν ταύτην η Εκκλησία αναμιμνήσκεται το γεγονός της μετά την Ανάστασιν του Κυρίου εμφανίσεως Αυτού την ογδόην ημέραν, των θυρών κεκλεισμένων εις το υπερώον εις τους μαθητάς, ότε και ο Θωμάς ήτο μετ' αυτών και προτραπείς υπό του Κυρίου όπως ψηλαφήση Αυτόν, εψηλάφησε τας χείρας και την πλευράν Αυτού και είδε και επίστευσεν και ο Κύριος είπεν Αυτώ «ότι εώρακάς με πεπίστευκας, μακάριοι οι μη ιδόντες και πιστεύσαντες», (Ιωάν. 20, 24-31) .

Α. Το γεγονός αυτό εορτάσθηκε στην Κανά της Γαλιλαίας, μετά του γεγονότος, του εκεί συμβάντος, της μετατροπής δηλονότι του ύδατος σε οίνο και της ευλογίας του γάμου, εορταζομένου την Κυριακή του Θωμά, λόγω της Περικοπής του γάμου στην Κανά, αναγιγνωσκομένης την Δευτέρα μετά την Κυριακή του Θωμά.

Παρακάτω μπορείτε να διαβάσετε ολόκληρο το κήρυγμα του Μακαριωτάτου:

«Ταύτην εποίησε την αρχήν των σημείων ο 'Ιησούς εν Κανά της Γαλιλαίας και εφανέρωσε την δόξαν αυτού, και επίστευσαν εις αυτόν οι μαθηταί αυτού», (Ιωάν. 2,11).

Αγαπητοί εν Χριστώ αδελφοί,

Ευλαβείς Χριστιανοί και προσκυνηταί,

Η θεία Χάρις του αναστάντος Θεού και Σωτήρος ημών Ιησού Χριστού συνήγαγε πάντας ημάς εν τω ιερώ τούτω τόπω εν Κανά της Γαλιλαίας, ένθα έστησαν οι πόδες του Χριστού αλλά και της μητρός Αυτού της Θεοτόκου αειπαρθένου Μαρίας, ίνα μετά παρρησίας καταγγείλωμεν την Ανάστασιν του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού. Και τούτο διότι, ως κηρύττει ο σοφός Παύλος: «ει δε Χριστός ουκ εγήγερται, κενόν άρα το κήρυγμα ημών κενή δε και η πίστις υμών», (Α΄ Κορ. 15,14).

Η σημερινή Ευαγγελική περικοπή ως και η αυριανή τοιαύτη αναφέρεται εις τα σημεία, τα οποία εποίησεν ο Ιησούς ενώπιον των μαθητών Αυτού, ίνα αυτοί και ημείς πιστεύσωμεν ότι Ιησούς εστιν ο Χριστός, ο Υιός του Θεού και «ίνα πιστεύοντες ζωήν έχωσιν εν τω ονόματι αυτού», (Ιωάν 20,31).

Εις μεν την σημερινήν Ευαγγελικήν περικοπήν του Ευαγγελίου του Ιωάννου ακούομεν του Κυρίου λέγοντος τω Θωμά «ότι εώρακάς με πεπίστευκας, μακάριοι

οι μη ιδόντες και πιστεύσαντες», (Ιωάν. 20,29) εις δε την άλλην Ευαγγελικήν περικοπήν ακούομεν ότι εποίησεν την αρχήν των σημείων ο Ιησούς εν Κανά της Γαλιλαίας και εφανέρωσε την δόξαν αυτού και επίστευσαν εις αυτόν οι μαθηταί Αυτού», (Ιωάν. 2,11).

Την ανάγκην και την δύναμιν της πίστεως διά την κατανόησιν του μυστηρίου της θείας Οικονομίας επικαλείται και ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός λέγων: «Πεφανέρωται τα θαύματα τοις προσκυνούσιν εν πίστει το μυστήριον».

«Και μεθ' ημέρας οκτώ πάλιν ήσαν έσω οι μαθηταί αυτού και Θωμάς μετ' αυτών· έρχεται ο 'Ιησούς των θυρών κεκλεισμένων, και έστη εις το μέσον και είπεν· ειρήνη υμίν· είτα λέγει τω Θωμά· φέρε τον δάκτυλόν σου ώδε και ίδε τας χείράς μου, και φέρε την χείρά σου και βάλε εις την πλευράν μου, και μη γίνου άπιστος, αλλά πιστός· και απεκρίθη Θωμάς και είπεν αυτώ· ο Κύριός μου και ο Θεός μου», (Ιωάν. 20, 26-28).

Ερμηνεύων τους λόγους τούτους ο άγιος Κύριλλος Αλεξανδρείας λέγει:«ευλογώτατα τοιγαρούν τας αγίας συνόδους εν ταίς Εκκλησίαις ποιούμεθα κατά την ογδόην. Και ει χρη τι και μυστικώτερον ειπείν, αποκλείομεν μεν τας θύρας επιφοιτά δε και επιφαίνεται πάσιν ημίν ο Χριστός, αοράτως τε και ορατώς αοράτως μεν ως Θεός, ορατώς δε πάλιν εν σώματι. Επιτρέπει δε και δίδωσι της αγίας αυτού σαρκός αποθίγειν. Πρόσιμεν γαρ κατά χάριν Θεού τη μεθέξει της μυστικής ευλογίας εις χείρας δεχόμενοι τον Χριστόν, ίνα και ημείς αραρότως πιστεύσωμεν ότι τον ίδιον αληθώς ήγειρε ναόν... Παραιτώμεθα τοίνυν ως ολέθριόν τι χρήμα την απιστίαν και μετά το άψασθαι του Χριστού πιστότατοι δε μάλλον και βέβαιον έχοντες ευρισκόμεθα φρόνημα».

Με άλλα λόγια, αγαπητοί μου αδελφοί, η συμμετοχή μας εις το μυστήριον της μυστικής ευλογίας, τουτέστιν της κοινωνίας του τιμίου Σώματος και Αίματος του Σωτήρος ημών Χριστού, αποτελεί αληθή ομολογίαν και ανάμνησιν, ότι ο Κύριος απέθανε και ανέστη δι' ημάς και υπέρ ημών.

«Και τη ημέρα τη τρίτη γάμος εγένετο εν Κανά της Γαλιλαίας, και ην η μήτηρ του 'Ιησού εκεί· εκλήθη δε και ο 'Ιησούς και οι μαθηταί αυτού εις τον γάμον», (Ιωάν. 2,1-2).

Σχολιάζοντες την παρουσίαν του Χριστού εις τον εν Κανά Γάμον, ο μεν Ζιγαβηνός λέγει: «Ο τον γάμον νομοθετήσας ήλθε τιμήσων τον γάμον και αγιάσων αυτόν τη παρουσία Αυτού [του Ιησού]. Ο δε άγιος Κύριλλος Αλεξανδρείας επικαλούμενος τον θείον Παύλον λέγει «Φιλάνθρωπος ων ο Σωτήρ τετίμηκε τη παρουσία Αυτού τον γάμον, [αυτού του Σωτήρος όντος] η πάντων ευθυμία και χαρά, ίνα της

τεκνογονίας την αρχαίαν εξελάση [= απομακρύνη] κατήφειαν [= την κατάραν].

Και τούτό διότι, αυτός ο οποίος είναι ηνωμένος με τον Χριστόν αποτελεί νέον δημιούργημα. Η αρχαία κατάστασις, την οποίαν είχε δημιουργήσει ο Μωσαικός νόμος και η αμαρτία επέρασεν. Ιδού έχουν γίνει όλα νέα «ει τις εν Χριστώ καινή κτίσις. Τα αρχαία παρήλθεν, ιδού γέγονε καινά τα πάντα», (Β΄ Κορ. 5,17).

Κατά δε την μαρτυρίαν του Ευαγγελιστού Ιωάννου, ο Ιωάννης ο Πρόδρομος, ομιλών περί του Κυρίου παρουσιάζει τον Χριστόν ως νυμφίον, λέγων «ο έχων την νύμφην νυμφίος εστιν», (Ιωάν. 3,29). Ερμηνεύων το χωρίον τούτο ο άγιος Κύριλλος Αλεξανδρείας, αναφέρεται εις τον γάμον τον πνευματικόν μεταξύ ανθρωπότητος και Χριστού, ο οποίος γάμος, επιτυγχάνεται διά του αγίου Βαπτίσματος. Κατά δε τον ερμηνευτήν Ζιγαβηνόν, η νύμφη είναι «ο λαός των πιστών, τουτέστιν η Εκκλησία, η μυστικώς συναπτομένη τω Χριστώ διά πίστεως».

«Δίκην [κατά τρόπον] ηλιακής ακτίνος η του Σωτήρος ημών Χριστού ανέλαμψε δόξα», λέγει ο άγιος Κύριλλος Αλεξανδρείας, «όταν εποίησε την αρχήν των σημείων εν Κανά της Γαλιλαίας, ενώπιον της Μητρός και των μαθητών Αυτού», (Πρβλ. Ιωάν. 3, 1-11). Μεταξύ δε των πολλών και άλλων σημείων, τα οποία εποίησεν ο Ιησούς ενώπιον των μαθητών Αυτού είναι η υπό του απιστούντος μαθητού Αυτού Θωμά, ψηλάφησις της πλευράς Αυτού της εκ της στρατιωτικής λόγχης κεντηθείσης.

Ο Χριστός, αγαπητοί μου αδελφοί, διά της Αναστάσεώς Του, αφ’ ενός μεν ενίκησε τον θάνατον της φθοράς και της αμαρτίας, αφ’ ετέρου δε διέλυσε την έχθραν μεταξύ Θεού και ανθρώπων και εχαρίσατο την υπερέχουσαν πάντα νούν (Φιλιπ. 4,7) ειρήνην Αυτού. «Αυτός γαρ ο Χριστός εστιν η ειρήνη ημών, ο ποιήσας τα αμφότερα εν και το μεσότοιχον του φραγμού λύσας» (Εφ. 2,14), κατά τον θείον Παύλον.

Αυτήν ακριβώς την ειρήνην του Χριστού, δηλονότι την ειρήνην του αγίου Πνεύματος Αυτού επικαλείται η αγία ημών Εκκλησία εν παντί καιρώ και τόπω. Αυτήν την ειρήνην του Χριστού έχει ανάγκην όσον ποτέ άλλοτε ο εν συγχύσει και ακαταστασία ευρισκόμενος κόσμος. «Ειρήνην αφίημι υμίν, ειρήνην την εμήν δίδωμι υμίν· ου καθώς ο κόσμος δίδωσιν, εγώ δίδωμι υμίν· μη ταρασσέσθω υμών η καρδία μηδέ δειλιάτω», (Ιωαν. 14,27), παραγγέλλει εις ημάς ο αναστάς εκ νεκρών Κύριος και Θεός ημών Ιησούς Χριστός. Αμήν. Χριστός Ανέστη. Έτη πολλά, ευλογημένα και ειρηνικά».

Την μεσημβρίαν ο ηγούμενος Αρχιμανδρίτης π. Χρυσόστομος και το

Εκκλησιαστικόν Συμβούλιον παρέθεσαν τράπεζαν, ότε ο Μακαριώτατος και πάλιν προσεφώνησεν εις πρόποσιν τα κάτωθι:

«Αύτη η ημέρα, ην εποίησεν ο Κύριος αγαλλιασώμεθα και ευφρανθώμεν εν αυτή», (Ψαλμ. 117, 24), αναφωνεί ο ψαλμωδός.

Σεβαστοί άγιοι Πατέρες και Αδελφοί,

Τίμια μέλη των Επιτρόπων της Εκκλησίας,

Οσιολογιώτετε Αρχιμανδρίτα π. Χρυσόστομε,

Αγαπητοί αδελφοί,

Αγάλλεται και ευφραίνεται η αγία του Χριστού Εκκλησία, ιδιαιτέρως η τοπική εκκλησία της αγιογραφικής υμών Πόλεως Κανά της Γαλιλαίας επί τη εορτίω και Πασχαλίω ταύτη ημέρα.

Ευχαριστούμεν τον άγιον Τριαδικόν ημών Θεόν διά την ευλογίαν ην εχαρίσατο ημίν, ίνα συναχθώμεν επί τω αυτώ μετά από την δοκιμασίαν της θανατηφόρου νόσου του κορωνοιού.

Το γεγονός του σταυρικού πάθους και της τριημέρου ταφής και της εκ νεκρών αναστάσεως του Θεού και Σωτήρος ημών Ιησού Χριστού, αποτελεί το πλήρωμα του μυστηρίου της θείας Οικονομίας.

Η ζώσα παρουσία των Χριστιανών εν τη αγία Γη και δη εν τω ιερώ και προσκυνηματικώ τούτω τόπω, αποτελεί τρανήν απόδειξιν ότι «και πύλαι άδου ου κατισχύσουσιν αυτής, της Εκκλησίας», (Ματθ. 16,18) κατά το ειρημένον υπό του Κυρίου.

Το κήρυγμα του Ευαγγελίου του Χριστού είναι κήρυγμα δικαιοσύνης, αγάπης, ειρήνης και θείας φιλανθρωπίας «ουκ ήλθον καλέσαι δικαίους αλλά αμαρτωλούς εις μετάνοιαν», (Ματθ. 9,13) λέγει Κύριος. Τούτο επιβεβαιοί ο Απόστολος Παύλος λέγων «ότι ουκ έστιν ημίν η πάλη προς αίμα και σάρκα, αλλά προς τας αρχάς, προς τας εξουσίας, προς τους κοσμοκράτορας του σκότους του αιώνος τούτου, προς τα πνευματικά της πονηρίας εν τοις επουρανίοις», (Εφ. 6,12).

Ιδού και πάλιν διά τι η Ανάστασις του Χριστού είναι το πλήρωμα του μυστηρίου της ενανθρωπήσεως και ενσαρκώσεως του Υιού και Λόγου του Θεού, Κυρίου ημών Ιησού Χριστού: «Έσχατος εχθρός καταργείται ο θάνατος», (Α΄ Κορ. 15,26) κηρύττει ο θείος Παύλος, επικαλούμενος τον Προφήτην Ησαΐαν λέγοντα: «Κατεπόθη ο θάνατος εις νίκος. Που σου θάνατε το κέντρον, που σου άδη το

νίκος», (Α΄ Κορ. 15, 54-55/ Ησ. 25, 8).

Αγαπητοί μου αδελφοί, οι κατοικούντες και παρεπιδημούντες εν τη κώμη της Κανά της Γαλιλαίας, ένθα ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός εποίησε το πρώτον Αυτού θαύμα και εφανέρωσεν την δόξαν Αυτού ήλθομεν μετά της τιμίας συνοδείας ημών από τον τόπον της Αναστάσεως του Σωτήρος ημών Χριστού, δηλονότι την αγίαν πόλιν Ιερουσαλήμ, διά να αναφωνήσωμεν από κοινού τον νικητήριον κατά του θανάτου χαιρετισμόν «Χριστός Ανέστη».

Περιττόν να είπωμεν ότι Ημείς προσωπικώς θεωρούμεν τον εαυτόν ημών κάτοικον της Κανά και μέλος της ευλογημένης ημών Χριστιανικής Κοινότητος. Διά τούτο και παραγγέλλομεν υμίν διά στόματος του σοφού Παύλου «τα αρχαία παρήλθεν, ιδού γέγονε καινά τα πάντα», (Β΄ Κορ. 5,17).

Χριστός Ανέστη. Έτη πολλά και καρποφόρα εν Χριστώ».

Β΄. Στον Ναό της Αναστάσεως

Εωρτάσθη δι’ Εσπερινού αφ’ εσπέρας μετά προσκυνήσεως εις την Αγίαν Αποκαθήλωσιν και τον Άγιον Τάφον, θυμιάματος, Μεγάλης Εισόδου και Αρτοκλασίας εις το Καθολικόν του Ναού της Αναστάσεως, του οποίου προεξήρξεν ο Πατριαρχικός Επίτροπος Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καπιτωλιάδος κ. Ησύχιος, συνιερουργούντων αυτώ Αγιοταφιτών Ιερομονάχων και ψαλλόντων του Ιεροδιακόνου π. Συμεών και του Τυπικάρη του μοναστηριακού Ναού των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης Αρχιμανδρίτου π. Αλεξίου και προσευχομένων εντοπίων πιστών και ευαρίθμων προσκυνητών.

Η εορτή εωρτάσθη και την πρωΐαν διά θείας Λειτουργίας ως «Μικρά Παρρησία» εις τον Άγιον Τάφον, προεξάρχοντος ωσαύτως του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καπιτωλιάδος κ. Ησυχίου και συλλειτουργούντων αυτώ Αγιοταφιτών Ιερομονάχων και διακόνων και προσευχομένων Ιεροσολυμιτών πιστών και προσκυνητών, ψάλλοντος του Ιεροδιακόνου π. Συμεών, βοηθούντων των μαθητών της Πατριαρχικής Σχολής Σιών.

Της πανηγύρεως ληξάσης η Αρχιερατική Συνοδεία ανήλθεν εις τα Πατριαρχεία.

Ενταύθα ο Πατριαρχικός Επίτροπος ηυχήθη το φως και την δύναμιν του Αναστάντος Χριστού εις τους προσελθόντας πιστούς.